

KOMITET BIOTECHNOLOGII przy PREZYDIUM PAN

Łódź 27.02.2006 r.

**Odpowiedź KOMITETU BIOTECHNOLOGII
na Stanowisko KOMITETU OCHRONY PRZYRODY PAN
w sprawie upraw GMO i żywności z GMO z dnia 25.11.2005 r.**

Pan
Prof. dr hab. Ludwik TOMIAŁOJC
Przewodniczący Komitetu Ochrony Przyrody PAN
Uniwersytet Wrocławski, Instytut Biologii Roślin
ul. Kanonia 6/8, 50-328 Wrocław

W odpowiedzi na przesłane w postaci kserokopii „*Stanowisko Komitetu Ochrony Przyrody PAN w sprawie upraw GMO i żywności z GMO*”, uchwalone podczas zebrania plenarnego KOP w Krakowie, w dniu 25.11.2005 r., Komitet Biotechnologii przy Prezydium PAN stwierdza, że stanowczo podtrzymuje swoje wcześniejsze wielokrotnie przedstawiane stanowisko wobec badań i upraw GMO w Polsce. Komitet Biotechnologii nie odstąpi również od polityki propagowania i wspierania wdrażania innych nowoczesnych technologii, jakimi są w XXI wieku biotechnologie w ochronie zdrowia, ochronie środowiska czy biotechnologie przemysłowe. Opinię swoją Komitet Biotechnologii opiera na szeroko prowadzonej merytorycznej dyskusji, krytycznym i wieloaspektowym spojrzeniu na technologie opracowane przy wykorzystaniu modyfikacji genetycznych, w oparciu o doświadczenia zdobyte przez polskich biotechnologów oraz krytyczną analizę postępu będącego wynikiem rozwoju nauki światowej w dyscyplinach składających się na biotechnologię. Opracowując

Adres do korespondencji

Stanisław Bielecki
Komitet Biotechnologii
przy Prezydium PAN,
Instytut Biochemii
Technicznej,
Politechnika Łódzka,
ul. Stefanowskiego 4/10,
90-924 Łódź;
e-mail: stanb@p.lodz.pl

biotechnologia

2 (73) 13–15 2006

nasze stanowisko kierowaliśmy się nie tylko aktualną wiedzą naukową i opiniami ekspertów, ale także, a może przede wszystkim, zasadami najszerzej rozumianej przezorności i ostrożności. Naczelną zasadą przyświecającą nam podczas uzgadniania naszego stanowiska była zasada dobra ogólnego w rozumieniu dobra ludzi i otaczającego ich środowiska. W tej kwestii nasze stanowisko jest całkowicie zbieżne ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, która, co podkreśla w swoim stanowisku również KOP, realizuje zasadę ostrożności. Z niepokojem pragniemy zauważyć, że KOP w swoim stanowisku całkowicie przemilcza drugą istotną zasadę, którą realizuje i zaleca realizować Komisja Europejska – zasadę wolnego wyboru. Przywilej wyboru posiada konsument produktów żywnościowych. Genetycznie zmodyfikowane rośliny uprawiane są obecnie w pełnym majestacie obowiązującego prawa we Francji, Portugalii, Hiszpanii, Rumunii, Niemczech i w Czechach. GM rośliny są zatem uprawiane także u naszych najbliższych sąsiadów, a decyzje o podjęciu ww. upraw w tych krajach podjęte zostały bez wątplenia na podstawie tych samych informacji o procesach biotechnologicznych, jakimi dysponują członkowie Komitetu Biotechnologii przy Prezydium PAN i do których mają także nieskrępowany dostęp członkowie Komitetu Ochrony Przyrody.

Znając stanowiska Polskiej Federacji Biotechnologii i Komisji ds. GMO przy Ministrze Środowiska Rządu RP odnośnie do stanowiska KOP, w których przygotowaniu uczestniczyli również członkowie Komitetu Biotechnologii, Komitet, któremu mam zaszczyt przewodniczyć nie będzie w tym miejscu ustosunkowywał się do prawnej i proceduralnej wartości uchwał gremiów samorządowych w sprawie GMO i bliżej nieokreślonych przypadków nielegalnego importu i upraw GM roślin w Polsce. Z tych samych względów bez komentarza pozostawiamy informacje o rzekomym braku uregulowań prawnych czy budzące zainteresowanie przez swoją oryginalność rozważania ekonomiczne przedstawione przez KOP.

Z ubolewaniem należy podkreślić, że Komitet Biotechnologii PAN ma pełne podstawy by sądzić, że podczas przeprowadzania konsultacji KOP nie zapoznało się lub arbitralnie odrzuciło stanowiska FAO, WHO i KE, z których jednoznacznie wynika, że wszystkie dopuszczone do obrotu genetycznie zmodyfikowane rośliny uprawne i ich przetwory nie wykazują żadnego zagrożenia dla ludzkiego zdrowia lub środowiska.

Komitet Biotechnologii przy Prezydium PAN nawet wobec tak stanowczego oświadczenia wymienionych organizacji uważa, że nadal w środowiskach naukowych (i nie tylko) powinny się toczyć poważne, merytoryczne debaty na temat GMO, pozwalające na precyzowanie i dokładniejsze definiowanie na podstawie najnowszych osiągnięć nauki, problemów związanych z GMO. Debaty uwzględniające implikacje etyczno-kulturalne czy etyczno-polityczne i nie prowadzące do niczym nieuzasadnionej polaryzacji stanowisk nie tylko wśród społeczeństwa, ale także wśród Komitetów Naukowych PAN.

Komitet Biotechnologii będzie nadal kontynuował zainicjowaną już w 1990 r., zakrojoną na szeroką skalę akcję informacyjną i edukacyjną; będzie organizował

stosowne debaty oraz patronował różnego typu spotkaniom, szkoleniom, konferencjom i seminariom. Z uznaniem przyjmujemy deklarację Komitetu Ochrony Przyrody, iż pragnie podążać tą samą drogą.

Komitet Biotechnologii z dużą satysfakcją przyjąłby oświadczenie Komitetu Ochrony Przyrody, że nie jest przeciwnikiem upraw GMO, jak można wnioskować z p. 2 podsumowania, a jedynie proponuje aby „... *przyjąć strategię opóźniania włączenia naszego kraju do międzynarodowego obrotu i uwalniania GMO do środowiska*” gdyby nie fakt, że podobną strategię w nie tak dawnej przeszłości nierozważnie przyjęła KE wprowadzając moratorium na uprawy GM roślin w Unii Europejskiej – obecnie się z tego wycofała. Dlatego też nie podważając celowości prowadzenia badań, o jakich wspomina stanowisko KOP, za niecelowe uważamy przyjęcie *strategii opóźniania* proponowanej przez KOP. Nie możemy być opóźnieni w nowoczesnych dziedzinach wiedzy oraz technologii i jako zadziwiające oceniamy stanowisko KOP proponujące planowe opóźnianie badań i ich wdrażania lub wręcz zaniechanie korzystania z szans, jakie te nowoczesne technologie stwarzają współczesnej cywilizacji.

Podsumowując, wobec braku przekonujących dowodów lub choćby przesłanek naukowych, społecznych czy ekonomicznych o realnych, zagrożeniach ze strony GMO, stanowisko w tej sprawie Komitetu Biotechnologii przy Prezydium PAN pozostaje niezmiennie, popierające rozwój innowacyjnych biotechnologii.

przewodniczący
Komitetu Biotechnologii

prof. dr hab. Stanisław Bielecki

Do wiadomości:

Prezes Rady Ministrów RP

Minister Środowiska

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Minister Edukacji i Nauki

Prezes Polskiej Akademii Nauk

Przewodniczący Wydziału II Nauk Biologicznych PAN

Przewodniczący Wydziału IV Nauk Technicznych PAN

Przewodniczący Wydziału V Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAN

Przewodniczący Komitetu „Człowiek i Środowisko”

Przewodniczący Komisji ds. Organizmów Genetycznie Zmodyfikowanych

Przewodnicząca Państwowej Rady Ochrony Przyrody

Marszałkowie Województw